

Sipoon kunnan vanhusneuvoston toimintasäätö

Kunnanhallituksen hyväksymä 18.08.2025 § 263

Voimassa 18.8.2025 alkaen

1 Vanhusneuvoston toiminnan tarkoitus

Vanhusneuvosto on kunnan lakisääteinen vaikuttamistoimielin. Sen toiminnasta säädetään kuntalaissa (410/2015):

27 § Vanhusneuvosto

Ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Vanhusneuvosto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Sipoon kunnan hallintosäännön 13 § mukaan kunnanhallitus hyväksyy vanhusneuvostolle toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, erottaminen kesken toimikauden, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö vastaavan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimen kanssa.

Vanhusneuvosto on kunnan ja sen alueella toimivien vanhusten ja vanhusjärjestöjen yhteistyöelin. Vanhusneuvosto tuo esiin ikääntyneiden näkökulman, jonka hyödyntäminen kunnan eri hallinnonalojen ja liikelaitosten työssä on kaikkien yhteinen etu.

2 Tehtävät

1. Vanhusneuvostolle on taattava mahdollisuus toteuttaa kuntalain (410/2015) 27 §:n mukaisia tehtäviä. Vanhusneuvosto toimii aktiivisesti ja omaaloitteisesti tehtäviensä toteuttamiseksi.
2. Vanhusneuvosto edistää kunnan eri toimialojen toiminnan suunnittelua, valmistelua ja seurantaa asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Vanhusneuvosto tekee aloitteita, ehdotuksia ja antaa lausuntoja kunnan eri hallintokunnille em. asioista.
3. Vanhusneuvosto edistää ikääntyvän väestön tasa-arvoisen osallistumisen mahdollisuuksia yhteiskunnassa.
4. Vanhusneuvosto osallistuu kuntastrategian (kuntalaki 410/2015 § 37), hyvinvointisuunnitelman (laki sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä 612/2021 § 6), suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 980/2012 § 5) ja muiden kunnan toimintaa ohjaavien suunnitelmien laatimiseen ikääntyneen väestön näkökulmasta ja seuraa niiden toteutumista.
5. Vanhusneuvosto edistää esteettömyyttä ja vaikuttaa ympäristön suunnitteluun ja toteutukseen siten, että julkiset tilat soveltuvat myös niille, joiden kyky liikkua, toimia ja suunnistaa on vamman, iän tai muun syyn vuoksi rajoittunut.
6. Vanhusneuvosto edistää saavutettavaa tiedottamista ja viestintää ikääntyneitä koskevissa asioissa.
7. Vanhusneuvosto lisää vanhusten ja heitä edustavien järjestöjen ja kunnan viranomaisten yhteistoimintaa.
8. Vanhusneuvosto edistää toiminnallaan kolmannen sektorin toimintaa ikääntyneen väestön tukemiseksi.
9. Vanhusneuvosto tekee yhteistyötä hyvinvointialueen alueellisen vanhusneuvoston kanssa ja toimii yhteistyössä valtakunnallisen ja muiden kuntien vanhusneuvostojen kanssa. Kunta korvaa matkakulut ja kokouspalkkiot kunnan hallintosäännön mukaisesti.
10. Vanhusneuvosto kouluttautuu ja seuraa ajankohtaisia, ikääntyneitä koskevia asioita. Kunta mahdollistaa vanhusneuvoston jäsenille tarpeenmukaisen koulutuksen, kuten perehdytyskoulutuksen toimikauden alkaessa sekä vanhusneuvoston edustajan/edustajien osallistumisen valtakunnallisille vanhusneuvostopäiville. Kunta korvaa matkakulut ja kokouspalkkiot kunnan hallintosäännön mukaisesti.

3 Asettaminen ja kokoonpano

Kunnanhallitus asettaa vanhusneuvoston.

Vanhusneuvostoon nimetään kuusi (6) jäsentä valintakokouksen esityksen perusteella. Valintakokouksessa ehdokkaita voivat asettaa ne järjestöt, jotka edustavat sipoolaisia ikääntyneitä jäseniään. Yksi järjestö voi asettaa enintään kolme (3) ehdokasta. Vanhusneuvoston jäsenten suositellaan olevan kunnan asukkaita.

Sipoon kunta kutsuu valintakokoukseen Sipoon kunnassa toimivat vanhusjärjestöt sekä muut sipoolaisia ikääntyneitä edustavat järjestöt. Kunta tiedottaa valintakokouksesta kunnan nettisivuilla ja paikallislehdessä.

Valintakokous valitsee ensin valintakokouksen puheenjohtajan. Seuraavaksi valintakokous valitsee äänestyksellä vanhusneuvoston varsinaiset jäsenet ja varajäsenet. Valintakokouksen tekemä esitys vanhusneuvoston jäsenistä ja varajäsenistä annetaan kunnanhallitukselle.

Vanhusneuvostoon kuuluu lisäksi kolme (3) luottamushenkilöä, joilla on neuvostossa läsnäolo- ja puheoikeus. Kunnanhallitus nimeää vanhusneuvostoon luottamushenkilöjäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Vanhusneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan toimikaudeksi toimikauden ensimmäisessä kokouksessa. Vanhusneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla vanhusneuvoston varsinaisia jäseniä.

4 Toimikausi

Kunnanhallitus asettaa vanhusneuvoston valtuustokaudeksi.

Vanhusneuvostoa täydennetään toimikauden aikana tarvittaessa uusilla jäsenillä, jotka asettaa kunnanhallitus.

Vanhusneuvoston jäsenet voivat pyytää eroa kesken toimikauden. Eronpyynnöstä tulee ilmoittaa kirjallisesti vanhusneuvoston puheenjohtajalle, vastuuviranhaltijalle ja sihteerille. Eronpyynnön jättäneen jäsenen varajäsen osallistuu vanhusneuvoston kokouksiin siihen asti, kunnes kunnanhallitus on myöntänyt eron ja nimennyt uuden jäsenen ja varajäsenen.

Toimikauden päättyessä istuva vanhusneuvosto jatkaa toimintaansa, kunnes uusi on nimitetty ja järjestäytynyt.

5 Vanhusneuvoston erottaminen kesken toimikauden

Kunnanhallitus voi erottaa kunnan vanhusneuvoston kesken toimikauden, jos vaikuttamistoimielin ei ole toimintakykyinen siinä tehtävässä, johon se on asetettu.

Kunnanhallitus asettaa uuden vanhusneuvoston toimintasäännön mukaisesti.

6 Vanhusneuvoston edustajat muissa toimielimissä tai työryhmissä

Vanhusneuvosto voi esittää Sipoon kunnan toimielimille tai työryhmille vanhusneuvoston edustajan nimeämistä. Toimielimet ja työryhmät päättävät kokouksiinsa osallistumisesta hallintosäännön ja omien käytäntöjensä mukaisesti.

Vanhusneuvoston edustajat voivat osallistua pyynnöstä toimielinten ja työryhmien kokouksiin silloin, kun kokouksissa käsitellään ikääntyneitä koskevia asioita.

7 Toiminnasta vastaava viranhaltija ja sihteeri

Vanhusneuvoston toiminnasta vastaava viranhaltija on hyvinvointipäällikkö, joka vastaa vanhusneuvostossa käsiteltävien asioiden valmistelusta.

Kunta osoittaa vanhusneuvostolle sihteerin, joka vastaa vanhusneuvoston kokousten sihteerin tehtävistä.

8 Kokouskäytännöt

Vanhusneuvosto kokoontuu vähintään neljä (4) kertaa vuodessa ja lisäksi tarvittaessa siten, että neuvostolla on todellinen mahdollisuus vaikuttaa ikääntyneitä koskeviin asioihin ja vastata lausuntopyyntöihin aikataulussa.

Koollekutsujana toimii puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, jos puheenjohtaja on estynyt. Kokous on kutsuttava koolle myös, jos enemmistö jäsenistä vaatii sitä. Puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sopii kokouksesta vanhusneuvoston vastuuviranhaltijan ja sihteerin kanssa.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille viimeistään viisi (5) vuorokautta ennen kokousta. Mikäli varsinainen jäsen on estynyt osallistumasta kokoukseen, hänen velvollisuutensa on toimittaa kokouskutsu henkilökohtaiselle varajäsenelleen.

Vanhusneuvosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja puolet jäsenistä ovat läsnä.

Vanhusneuvoston kokouksista laaditaan pöytäkirja. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua pöytäkirjantarkastajaa. Tarkastetut pöytäkirjat julkaistaan Sipoon kunnan verkkosivuilla.

Vanhusneuvosto kutsuu kokouksiinsa tarvittaessa eri alojen asiantuntijoita. Vanhusneuvosto voi perustaa työryhmiä ja kutsua niihin vanhuksia edustavia jäseniä myös neuvoston ulkopuolelta.

9 Toimintakertomus ja toimintasuunnitelma

Vanhusneuvosto laatii vuosittain toimintakertomuksen menneen vuoden toiminnasta sekä toimintasuunnitelman, jossa valitaan tulevan toimintavuoden painopisteet. Toimintakertomus ja toimintasuunnitelma annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle.

10 Yhteistyö Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvoston kanssa

Lain hyvinvointialueesta (611/2021) § 32 mukaan hyvinvointialueiden alueellisten vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Kuntien nimeämät jäsenet edustavat oman kuntansa vanhusneuvostoa sekä toimivat tiedon välittäjinä omaan kuntaansa päin ja sieltä hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimeen.

Sipoon kunnan vanhusneuvosto valitsee keskuudestaan edustajansa ja henkilökohtaisen varajäsenen tai varajäsenet Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon. Nimeäminen tehdään alueellisen vanhusneuvoston nimeämispyynnön mukaisesti.

Sipoon kunnan vanhusneuvostossa käsitellään säännöllisesti hyvinvointialueen ajankohtaisia ikääntyneitä koskevia asioita, jolloin Sipoon edustaja hyvinvointialueen vanhusneuvostossa esittelee keskeiset hyvinvointialueen vastaavassa neuvostossa käsitellyt asiat. Sipoon edustaja hyvinvointialueen vanhusneuvostossa vie hyvinvointialueen vanhusneuvostolle tiedon Sipoon vanhusneuvostossa esiin tulleista asioista, jotka liittyvät hyvinvointialueen lakisäätöihin tehtäviin (sosiaali- ja terveydenhuolto, pelastustoimi).

Sipoon kunnan vanhusneuvosto tekee yhteistyötä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvoston kanssa tarpeenmukaisesti.